

Heftige Durchbruchversuche der Bolsche- wisten in erbittertem Ringen abgeschlagen

Westlich Smolensk verloren Sowjets über 50 Panzer - Starke
feindliche Angriffe in Süditalien zusammengebrochen

Aus dem Führerhauptquartier. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt: Nördlich des Asowschen Meeres und am mittleren Dnjepr setzte der Feind gestern an den bisherigen Schwerpunkten seine heftigen Durchbruchversuche fort. Sie wurden in erbittertem Ringen abgeschlagen, einige örtliche Einbrüche abgelenkt.

An der Pripjet-Mündung und im Raum von Gomel brachten nach Abwehr feindlicher Vorstöße eigene Gegenangriffe Geländegewinn.

Starke feindliche Angriffe im Raum westlich Smolensk scheiterten wiederum unter besonders hohen Verlusten der Sowjets, die dabei über 50 Panzer verloren.

Die Luftwaffe hatte durch wiederholten wirkungsvollen Einsatz starker Kampf- und Nahkampffliegerverbände an diesem Abwehrerfolg besonderen Anteil.

An der übrigen Ostfront, auch südwestlich Vorkla, herrschte nur örtliche Kampfaktivität.

Bei vergeblichen feindlichen Luftangriffen gegen ein eigenes Geleit in den Gewässern des hohen Nordens wurden von Jagd- und Zerstörerverbänden 28, und von den Sicherungsfahrzeugen der Kriegsmarine 4 der angreifenden Flugzeuge abgeschossen. Insgesamt verloren die Sowjets in den letzten 24 Stunden an der Ostfront 102 Flugzeuge. Fünf eigene Flugzeuge gingen verloren.

In Süditalien griffen starke britisch-nordamerikanische Kräfte gestern im Volturno-Absehnit und nordwestlich Benevento an. Die Angriffe brachen im zusammengefassten Abwehrfeuer oder im Gegenstoß zusammen. Stellenweise sind noch harte Kämpfe im Gange.

Leichte deutsche Kampfflugzeuge erzielten im Golf von Neapel auf einem grossen feindlichen Kriegsschiff einen schweren Treffer. Wenige feindliche Störflugzeuge warfen gestern über westdeutschem Gebiet planlos einige Bomben.

GRAVI TENTATIVI SOVIETICI DI ROMPERE IL FRONTE DOPO LOTTA ACCANITA RESPINTI

Dal Quartier generale del Führer, 14 ottobre. DNB. Il Comando Supremo tedesco comunica:

Al nord del Mar d'Asov e al medio Dnepr continuava ieri il nemico i suoi tentativi di rompere il fronte sui punti di gravità verificatisi finora. Essi furono respinti dopo lotta accanita, alcune locali breccie sono state asserragliate.

Alla fine del Pripjet e nella zona di Gomel portarono propri contrattacchi dopo aver parato le spinte nemiche guadagno di terreno.

Forti attacchi nemici nella zona all'ovest di Smolensk sono nuovamente falliti con specialmente alte perdite dei sovietici che vi perdettero oltre 50 carri armati.

La Luftwaffe partecipò con ripetuti impieghi efficaci di tutti i reparti degli aerei di combattimento lotta da vicino a questo successo difensivo.

Al fronte rimanente orientale regnava anche al sud ovest di Vorkla soltanto locale attività combattiva.

Durante invasi attacchi aerei del nemico contro un proprio convoglio nelle acque dell'alto nord i reparti di caccia e di aerosiluranti ne hanno abbattuto 28 ed i battelli di sicurezza della marina di guerra 4 attaccanti velivoli. Complessivamente i sovietici perdettero durante le ultime 24 ore sul fronte orientale 102 velivoli. Cinque propri aerei sono stati perduti.

Nell'Italia meridionale attaccarono forti forze britannico-nordamericane ieri nel settore di Volturno e al nordovest di Benevento. Gli attacchi sono falliti nel fuoco difensivo e concentrato oppure nei contrattacchi. Su alcuni punti perdurano ancora dure lotte.

Leggeri aerei da combattimento germanici hanno nel golfo di Napoli piazzato su una grande nave di guerra nemica un grave colpo. Alcuni aerei di disturbo nemici gettarono ieri sopra il ovest di Germania senza piano alcune bombe.

Siloviti boljševiški prodorni poskusi v ogorčenem boju zavrtnjeni

Zahodno od Smolenska so Sovjeti izgubili nad 50 oklepnikov
Močni sovražni napadi v južni Italiji propadli

Führerjev glavni stan, 14. okt. DNB. Vrhovno poveljstvo oboroženih sil javlja: Severno od Asovskega morja in ob srednjem Dnjepru je večeraj sovražnik nadaljeval na dosedanjih težiščih s svojimi silovitimi napadi ter skušal prodreti. V ogorčenem boju so bili vsi napadi zavrnjeni, nekateri krajevni vdori pa zajezeni.

Ob izlivu Pripjete in na prostoru pri Gomelu smo si po zavrnitvi sovražnih sunkov pridobili s lastnimi protinapadi nekoliko ozemlja.

Hudi sovražni napadi na prostoru zahodno od Smolenska so se ponovno izjalovili a posebno hudimi izgubami Sovjetov, ki so pri tem izgubili 50 oklepnikov.

Letalstvo si je pridobilo s uspešnim posegom v borbe močnih bojnih oddelkov in oddelkov za boje od blizu posebno zalogo za obrambni uspeh.

Na ostalem vzhodnem bojišču in tudi jugozahodno od Velikih Lukov so bili le krajevni boji.

Pri neuspešnih sovražnih letalskih napadih proti nekemu našemu konvoju v vodovju visokega Severa so naše lovke in rušilne jate sestrelile 28, zaščitne ladje vojne mornarice pa štiri napadajoča letala. Skupno so izgubili Sovjeti v zadnjih 24 urah na vzhodnem bojišču 102 sovražni letali. Pet lastnih letal je bilo izgubljenih.

V južni Italiji so večeraj močne angleško-ameriške sile napadale na odseku Volturna in severozahodno od Beneventa. Napadi so propadli v strnem obrambnem ognju ali v protisunkov. Ponekod trajajo še hudi boji.

Lahka nemška bojna letala so v Napolitanskem zalivu težko zadela veliko sovražno vojno ladjo. Manjše število sovražnih nadlegovalnih letal je odvrglo večeraj nad zahodnim nemškim ozemljem nekaj bomb na slepo.

Badoglijeva vojna napoved Nemčiji

propagandni korak, ki izdajalcu in njegovemu kralju
ne bo nič koristil

Berlin, 15. oktobra. DNB. Reuter sporoča, da je izdajalec Badoglio »po zapovedi italijanskega kralja« napovedal Nemčiji vojno. Vlade Velike Britanije, USA in Sovjetske zveze so to odločitev »sprejele«. Hkrati pa vse tri vlade izjavljajo, da priznavajo Badoglijevo vlado še vedno samo začasno. Uradno izrečno podčrtujejo, da s »sobojevanjem« nastali novi odnosi do izdajalske Badoglijeve vlade ne bodo imeli nič vpliva na mirovne pogoje, pred kratkim podpisane, ki zahtevajo, da Italija z vsemi silami podpre napore zaveznikov. Ker se sedanje razmere ne bodo prav nič izpremenile, priznavajo z angleško-ameriške strani, da je vsa tako imenovana »vojna napoved« le propagandni maneuver, ki spet jasno kaže moralno podlost izdajalca Badoglija.

Badoglio je s svojo »vojno napovedjo« znova dokazal, da je zgolj še orodje anglo-

ameriških vojnih zločincev. Svoji izdaji pa postavlja s tem krono na glavo. Tudi med sovravniki se nihče več ne ozira na to področje, ki nikakor ni več upravičeno govoriti v imenu italijanskega naroda, čigar odgovorni del je danes v taboru fašistične republikanske stranke. Samega sebe pa je s tem praktično nepomembnim korakom moralno in politično popolnoma onemogočil.

Zeneva, 15. oktobra. DNB. Badoglijevo vojno napoved Nemčiji so v Londonu popolnoma mirno sprejeli, najbrž zato, ker se zavedajo, da je docela brezpomena. Uradni krogi le še enkrat potrjujejo, da Italija ne bo postala niti zaveznik, niti član zveze združenih narodov. V britanskih vladnih krogih poudarjajo, da se razmerje med Anglijo in Amerikanci ter Italijo z vojno napovedjo ne bo prav nič izpremenilo. Italiji so dovolili nekako »preizkusno dobo«.

Predmet posvetov na zavezniškem sestanku v Moskvi

Madrid, 15. oktobra. DNB. Član britanske zgorje zbornice lord Strabolgie se bavi v posebnem članku argentinskega lista »Razon« z bližnjim moskovsko konferenco. Dejstvo, tako piše med drugim, da se bo Hull kljub visoki starosti udeležil konference, nam kaže, da bi ameriška vlada rada izboljšala svoje odnose s Kremljem. Kako daleč bo pri tem Amerika lahko šla, je seveda vprašanje, ker si ljudstvo v USA ne želi pretesne zveze s Sovjeti. Roosevelt in njegovi sodelavci pa se bodo morali zaradi bližnjih predsedniških volitev zlasti ozirati na javno mnenje. Velik del Amerikancev, tako nadaljuje Strabolgie, pa gleda na Sovjetsko zvezo s prav takim nezaupanjem, kakor so gledali nanjo Angleži pred letom 1932.

Zaradi tega je tudi nastal prepad med Sovjeti in Združenimi državami, ki ga angleško zunanje ministrstvo skuša zdaj premestiti. Vplivni ljudje v Ameriki še vedno menijo, da morajo zavezniški svojo silo močneje poudariti v Aziji. V nadaljevanju članka navaja Strabolgie vprašanja, o katerih bodo najbrž razpravljali na moskovski konferenci. Ta so: druga fronta, bodočnost baltskih držav, poljsko vprašanje, balkansko vprašanje in določitev vplivnostnih področij v Iranu. Po sodbi lorda Strabolgie so vsa ta vprašanja za zdaj še nerazčiščena in je kaj malo verjetno, da bi jih mogli rešiti v Moskvi. Neuspeh moskovske konference pa bi imel lahko najhujše posledice.

Vedno več težav v ameriški vojni industriji

Zeneva, 15. okt. DNB. Tudi ameriška izdelovalna sila ima svoje meje, a vojna še zdavnaj ni končana, ugotavlja v svojem poročilu washingtonski dopisnik nekega švicarskega lista, ki razpravlja o težavah, ki se v Združenih državah kažejo v vedno večji meri. Poročilo pravi dalje, da ne bi smeli puščati v nemar stalnih in množičnih se pojavov ameriških politikov in gospodarstvenikov, da je treba napeti prav vse sile in hkrati uvesti strogo štednjo. Primerjava s prvo svetovno vojno nam pokaže docela spreminjen položaj v ameriški industriji, izdatkih in delavstvu, posebno pa je važno dejstvo, da se morajo Združene države hkrati boriti v Evropi in v Aziji.

Prejšnja vojna je vpregla le četrtino ameriške industrijske zmogljivosti, medtem ko je sedanjaja že do zdaj pogoltnila okrog tri četrtine vse izdelave. V l. 1918 je ameriška vojska dobila polovico svoje opreme, topništva pa celih 90 odstotkov od Francozov in Angležev. Danes pa morajo Združene države oskrbovati ne le svojo vojsko, temveč dobavljati ogromne količine svojega blaga svojim zaveznikom in jih oskrbovati še z drugimi potrebščinami.

Z drugimi besedami, danes se ameriška zaloga surovin, delavstva in strojnih zalog v vojni industriji blizu izrabila, o čemer ob koncu prejšnje svetovne vojne ne bi mogli reči. Vzrok za to je v prvi vrsti vstopu Japonske v vojno, kajti Japonska je odsekala marsikatero zalogo surovin na prav za prav presnetljiv način. Da so morali Amerikanci postaviti tovarne za sintetični bencin, za umetni gum in podobne nadomestke, je zgovoren dokaz za položaj, v katerega so

zasle Združene države zaradi uspehov Japonske na prostoru Tihnega morja.

V zadnji svetovni vojni so Združene države s svojo veliko trgovsko mornarico brez večjih ovir lahko dovažale zavezničkom bencin, gum in podobne stvari in sicer čez Tihno morje. Tako so lahko preskrbovale vojno industrijo svojih zaveznikov. Danes so ti viri odpadli.

Vzile tem dejstvom pa v Ameriki zahtevajo odgovorni krogi v Washingtonu, da se mora prebivalstvo spriznati s potrebami vojnega položaja, ki neodoljivo zahteva povečanje vojne izdelave v Združenih državah. Največja ovira je pomanjkanje delovne sile. Čim bolj je vojna spreminjena v vojno tehničnih sredstev, toliko več sonvi in ljudi porabijo. To je železni zakon moderne vojne, ki se začel uveljavljati tudi v ameriški izdelavi. Nič drugače, končuje švicarski list, da, se v Ameriki odgovorni krogi preračunavajo upanju, da se bo vojna končala prej, preden bi bila dosežena skrajna meja ameriške izdelovalne zmogljivosti.

Zavezniške sanje o Balkanu so se razblinile

Zeneva, 15. oktobra. DNB. Po mnenju »Sunday Timesa« bi anglo-ameriški napad na Balkan lahko najbolj pomagal Sovjetom in jih vojsko razbremenil. Toda ni še dozor čas za takšen nastop. Vendar se do daj že danes slutiti prvi koraki, ki naj pripravijo ta napad. Med njimi pripišujejo posebno važnost postopni prepovedi nemških čast dodekaneških otokov. Dokler so namreč ti otoki v nemških rokah, pomenijo za bodoče operacije proti Balkanu očitno nevarnost z boka. Rodos se je že zdavnaj s tem, da se je trideset tisoč tamšnjih italijanskih vojakov vdal sedmim tisočem Nemcem, izmuznil zaveznikom. To razočaranje je vsaj pripomoglo, da smo si drznili zasedati tri manjše otoke v dodekaneški skupini. Hoteli smo zasedati otoke Kos, Leros in Samos. Z vojaškega stališča je bil med temi otoki za Anglo-Amerikance najvažnejši otok Kos, ki ima dobro letališče. Pred kakimi štiri najstjimi dnevi pa so ta otok nepriznako napadli Nemci, in to z močnimi padalskimi četi.

Angleška sodba o Badogliju

Lisbona, 15. okt. DNB. V spodnji zbornici je izjavil poslanec neodvisne delavske stranke Mac Govern tole: »Ali Churchill zares misli, da ima pred seboj takšno be-
kado, kateri lahko soli pamet s pravilico, da bodo ljudje Badoglijevega kova osvobodili Italijo fašizma?« Skotski državni tajnik je po pravici rekel o Badogliju, da ga moramo prešteti »k najhujšim prekletim podležem« na svetu.

Strah pred gospodarsko krizo v Ameriki

Stockholm, 15. okt. DNB. »V Združenih državah bo izbruhnila največja gospodarska kriza, ki jo je kdaj doživela kaka država, če ne bomo po vojni zasebnega kapitala naložili tako, da bodo zaposleni vsi,« je po poročilu dopisnika lista »Svenska Dagbladet« ugotovil v svojem poročilu senator Mahoney, član senatne komisije za povojna vprašanja. »Če nam to ne bo uspelo,« ugotavlja Mahoney, »bo vse povojno gospodarsko življenje po vladnem vplivom, ali pa ga bodo obvladovali veliki zasebni monopoli. Med vojno se je položaj razvil tako, da nekaj sto velikih podjetij dobiva levi delež vseh vojnih dobičkov. Z zbiranjem oboroževalne industrije na vzvodu so posebno nezadovoljni poslovni krogi na ameriški zahodni obali.«

Vesti 15. oktobra

Dogovor med Portugalsko in Anglijo, po katerem je portugalska vlada Angležem prepustila »nekaj oporišč« na Azorskih otokih, je v portugalski javnosti zbudil močno presenečenje.

Hitler je odklopal poročnika Emilija Estaban-Infantesa, poveljnika neke španske prostovoljske divizije, z viteškim križcem železnega križca.

Angleško mornarško poveljstvo priznava izgubo polgalca min »Abdiela«, ki je imel 2530 ton in so ga zaradi velike brzine in dobrega orožja šteli k najso-
dobnejšim polgalcem min na svetu.

Italijanski vojni minister maršal Graziani se je mudil v nemškem glavnem stanu, kjer se je pogovarjal s Hitlerjem.

Pri napadu na Campobasso so angleške in ameriške čete mesto skoraj do kraja porušile. Vse cerkve so bile razdejane. Tamkajšnji nadškof je maseval na protest, pri tem pa so zaregljale angleške strojne in ubile njega ter nešteto žena in otrok.

Na sovjetske očitke, da prodirajo Angleži in Amerikanci v južni Italiji a »spo-
vo« brzino, odgovarjajo angleški vojni dopisniki, da je tega krivo nepretrgano deževje ob bregovih reke Volturno.

Po poročilu londonskega »News Chronicle« je na otoku Korziki zavladala huda in-
kota, odkar so ga zasedle angleške in ameriške čete.

V Londonu so zdaj priznali izgubo polj-
skega rušilca »Orkana«.

Angleški zunanji minister Cordell Hull je na poti v Evropo pristal na letališču v Natalu v Braziliji.

»Corriere della sera« poroča, da so po za-
sedenih krajih južne Italije žužali obrok kruha na 75 gr dnevno. Prebivalstvo je hudo potro, ker so sovražniki prej ob-
ljubljali obilico živil.

Argentinski državni predsednik Ramirez je sprejel odstop pravosodnega ministra generala Anaya, finančnega ministra Santamarina in gradbenega ministra podadmirala Callineza.

V italijanskih pokrajnah, zasedenih po zavezniških četah, so ustanovili posebna Badoglijeva vojaška sodišča, ki bodo sodila vojaške razpuščenih edine, če so ne bi hoteli priključiti zaveznikom. Imeli jih bodo za vojne ubežnike.

De Gaulle in Giraud sta sprejela uradnega »zastopnika« Moskve, ki bo sodeloval z odбором v Alžirju.

»Če hoče priti svet do mira, potem mora najprej rešiti judovsko vprašanje,« je dejal znani judovski voditelj Chaim Weizmann pri žalnih slovesnostih za lordom Wedgwoodom.

Po poročilih iz Sicilije so tam Angleži in Amerikanci docela oplenili Palermo in druge kraje.

Angleški protestantski nadškof iz Yorka se je vrnil s svojega obiska v Rusiji in je povedal, da je sedaj v Rusiji dovoljeno nekaj verske svobode. Dejal pa je, da brezbožniško gibanje deluje nemoteno in z vso paro naprej.

Vlada ministrskega predsednika Toja bo te dni obhajala svojo drugo obletnico.

V borbi proti Angliji je padel major Ferdinand Galland, poveljnik nekega letalskega roja. Bil je zelo uspešen lovski le-
talec ter je dobil odklikovanje viteškega križca.

Predsednik Roosevelt je v zbornici izjavil, da je dobavljanje orožja in ostale pomoči Čankajskovi Kitajski zaradi pomanjkanja prometnih zvez zelo oteženo in obseg dobav zelo omejen.

Italijanski obrambni minister Graziani je zapovedal ustanovitev posebnih delav-
skih vojaških oddelkov, ki bodo imeli nalogo popravljati vse razdrte promet-
ne zveze, namreč ceste in železniške proge. Le tako bo mogoče urediti vpra-
šanje nemotene prehrane.

Izredno vojno stanje na Danskem je bilo dne 6. oktobra odpravljeno, poročajo s pristojnega nemškega vojaškega mesta.

V Bolgariji so v sredo končali z narodnim žalovanjem za pokojnim kraljem Borisom III.

Skrb za poklicno izobraževanje tujih delavcev v Nemčiji

Berlin, 15. okt. NDZ. Obširna uporaba tujih delovnih sil v nemških obratih zahteva zaradi potrebe po čim večjem uspehu v nemški vojni izdelavi, da pride tudi vsak posamezen inozemski delavec na ono mesto, ki najbolj odgovarja njegovim sposobnostim in njegovemu znanju. Poleg povpraševanja, ki naj vsaj v glavnem prepreči napadno zaposlitev, sta potrebna še obsežen pouk in strokovna izobrazba. Zaradi tega je nemška delovna fronta pričela ustanavljati za tujerodce izobraževalne skupine, ki delujejo po načelih samouprave. V vseh nemških pokrajinah bodo te dni pričeli poslovali zavodi za strokovno izobrazbo francoskih delavcev, imenovani »poklicne izpo-

polnjevalnice francoskih delavcev v Nemčiji«. Podobni zavodi se pripravljajo tudi za druge narodnosti. S tem bo zmognim in sposobnim tujim delavcem dana prilika, da se izurijo za vodje skupin in kolon. Nove ukrepe vsespoved živahno pozdravljajo, ker omogočajo večji zaslugek. Tujerodni predelavci in voditelji skupin, ki so za to svoje mesto že usposobljeni, so odgovorni nemškemu obratovodju za vedenje in uspeh inozemskih delavcev. Njih dolžnost je tudi, da skrbijo za svoje podrejene. Slično bo strokovno izobražena v nemških obratih tudi tujerodna mladina ali pa se bo vsaj mogla privaditi na delovne načine, ki so zanje najpriljudnejši.

Ruski kozaki v boju s komunističnimi tolpami na Balkanu

Kozaki zadajajo smrtno udarce komunističnim tolpom
v najbolj nepretnih bosanskih, črnogorskih in dal-
matinskih gorah ter soteskah

»Donauzeitung« priobčuje zanimiv članek vojnega poročevalca Edgaja Bissingerja o nastopu kozakov na Balkanu. Med drugim piše tudi sledeče:

Izredna varnost, ki jo nudijo prostovoljni bataljoni, posebno pa še kozaki na vzhodnem bojišču, je vsakemu znana. Prav tako je znano, da so si kozaki pridobili neverljive zasluge, ko so po nepretnih gorah in bosanskih, črnogorskih in dalmatinskih pokrajinah uničili tolpe, ki so v veliki meri vznemirjale miroljubno prebivalstvo. Način in ravnanje teh tolpa zahvaljujoč metodi, kakršno smo opazili na ozemlju Sovjetske zveze, ko so ga naše čete zasedale. Tudi tam so se kozaki izkazali kot dobri smojstri v boju proti tolpom. Ko se je skrivala črta vzhodnega bojišča, je nastala močnejša, da so odtegnili kozaske čete in jih poslali na Balkan. Po pridobitvi skupin domskih in kubanskih kozakov na različne manjše železniške postaje v deželi, je prebivalstvo imelo pred kratkim prvič priliko, videti te prostovoljce proti boljševizmu pri nekem pohodu skozi Beograd. Velika večina moških in žensk po belgradskih ulicah se je po prvem presenečenju, ko so videli, da te čete ne obstojajo samo na papirju nemške propagande, zelo razveselila.

Ti prostovoljci so kazali v vsem svojem vedenju odločen namen, da bodo kmalu naredili konec boljševizmu strahu tudi po balkanskih gorah in gozdovih. Na prstih so nosili nemška hrabrostna odlikovanja, odli kovanja za spomin na zimske borbe 1941-42 in posebne redove prostovoljcev vzhodne armade.

Velik del teh kozakov, ki nosijo na desnem rokavju barve svojega rojstnega okrožja, se bori že leto dni, nekateri celo dve leti v skupnem boju z nemškimi tovariši. Mnogi izmed njih so se naučili nemški, nekateri govorijo celo brez naglasa. Številni taki zatiranja, ki ga je izvajal boljševizem

nad tem, svobodo ljubečim kozakiškim rodom, so izginili. Ostal je le neprostovoljni pečat njihovega trpljenja. Ponosno jahajo po belgradskih ulicah, nosijo odličje, ki ga jim je pripel na prvi caristični, že 20 let v preganstvu živeli general. V okviru nemške armade so postali zopet to, kar jim je prirojeno: svobodni kozaki jezdeci. Titove tolpe bodo kmalu spoznale njihovo moč in trden namen, uničiti boljševiško misel vsespoved, tako v svoji domovini, kakor tudi v evropskih deželah.

Nova zavezniška nasilja v Italiji

Rim, 15. okt. DNB. »Regime Fascista« poroča o novih hudih nasiljih angleško-ameriških čet v južni Italiji. Palače, cerkve in muzeji so oplenjeni, hiše pa porušene. Ko končajo belgi angleško-ameriški četje plenitve, pustijo dalje drugopolitne čete. S silo vlačijo moše in žene na delo v bojno črto. Plinska, vodna in električna oskrba še vedno ni obnovljena v mestih, porušeni po bombah. Tako je tudi popolnoma nemogoče oskrbovanje bolnišnic. Prebivalstvo živi v največji bedi in prejema samo 75 gramov kruha na dan.

K vsemu temu pripominja »Regime Fascista«, da je sedaj sovražnik odvrgel krin-
ko in se izkazal, kar je bilo sicer že zdanaj znano, kot izsiljevalec, ropar in plenilec. Sovražnik se sploh ne ozira na vdačo in vkljub Badoglijevemu izdajstvu postopa z južno Italijo kot z zasedenim in plenitvam prepuščenim ozemljem.

Stockholm, 15. okt. DNB. Po angleških in ameriških poročilih so sedaj pomaranče glavna hrana siciliskega prebivalstva. A vendar je AMGOT nakupil velike množine pomaranč in jih takoj poslal v Anglijo.

Zato se je v tork britanski minister za prehrano, lord Woolton, lahko pobahal, da so pripeljali v angleške luke s Sicilije 84 milijonov oranž, ki jih bodo razdelili mladini. Minister je tudi povedal, da so na Siciliji uredili tovarne za pridobivanje oranžnega soka, ki bo prav tako šel v Anglijo. Upanje za kasnejše dobave limon in pomaranč je zelo dobro. Množina sadja, ki ga ima na razpolago sicilijanski prebivalstvo, se torej spet znatno zmanjšuje.

Prva predstava ljubljanske drame:

Ivan Tavčar - O. šest: »Cvetje v jeseni«

Ljubljana 14. oktobra. Talijni hram se je na stečaj odprl. Pomorali smo vanj s toplim pričakovanjem in pobožno pripravljenostjo kakor v narodno svetlišče. Svetišče slovenske besede! In smo gledali in poslušali, poslušali s tihim zanosom, gledali z vedrim smreem. Čutili smo se doma!

Joj, ko bi nam kdo napisal tako dramo, kakor nam jo Tavčar povesti! Dramo, iz katere bi zadihala naša zemlja, iz katere bi spregovorili naši ljudje s tisto prvotno, nepoplačeno besedo! Dramo, belo kakor zvezdica, rahlo kakor jutranja zarja nad našimi gorami, dišeča kakor reseda in opojne kakor šentjanževce! Potem bi se nam ne bilo treba zatekati k dramatičnim, k neobjavljenim nadomestkom rušnin. Na drugi bi govorili živi ljudje in si sami krojili usodo, ne pa plašno čakali, kdaj in kje jim jo dramatičar prikaže.

Zapisati moram, dasi nerad, da se je Sestu dramatičarja Cvetja v jeseni samo delno posrečilo. Ni se pa v celoti, ker se ni mogla. Ni, ker se nikomur ne bi! Ni, ker je Cvetje v jeseni pesnik, idila, cvet! Človek bi mislil, da ni tako. Sodil bi mogel: Saj nastopajo v njej kmetje, gorjani, robati in oglati, da je joj. Pa bi se motil. Le spregovori njihovo besedo na glas, le posnemaj njihovo kretnjo, pa boš videl, da si ti roba, oni tam v knjigi pa pesniki, v romantično tancice ogrnjeni ljudje, odmaknjeni smrtnikom.

A dramatičar Sest se je trudil: skrbno je zbiral Tavčarjeve besede, vsako je reševal z ljubečo roko, nobene ni maral zatajiti ali jo nadomestiti s svojo. Naj govori Tavčar! Toda pri tem je pozabil, da ni drobecna beseda tista, ki ustvari ubranost, da ni izpuščena ali prevrnjena beseda odvisen uspeh ali neuspeh, temveč od občutja, od sloga, od celote. Če bi mislil tako, potem bi rad žrtvoval kako nepotrebno prigodo, opustil bi hrupne prizore, preračunane na zunanjo učinkovitost, z večjo ljubeznijo pa bi poskušal ujeti v govorjeno besedo vse tisto tisto lepoto, ki je v taki obilnosti razlita po vsem Tavčarjevem delu kakor najlepša zarja nad Blegošem. Ker ni, mu je ušel Tavčar in izmuznila se mu je drama.

Več tišine, več ljubezni, več pesmi! Kako svojstvo se je Tomcu posrečilo za to priložnost prirediti narodne pesmi. Bile so res ubrane na Tavčarjevo povest in kar nič na Sestovo dramatičarstvo. Njim bi se moral približati tudi dramatičar! In tihi prizori med Janezom in Meto pa z gospo Heleno in tudi z kočarjem Skalarjem! To je tista osnovna ubranost Cvetja v jeseni. Vedra idila sredi trpke tragedije, radosten cvet sredi žalostne jeseni. Ob tej bi se morala prekusiti dramatičarjeva moč in njegovo uho. Kmečka robatost je samo osnovna barva platna, samo kakovost raševine, podoba bi morala zrasti šele na tem, ne pa, da se gledale geje zaplate neposlikane v dvorano.

Ne, Sestu se dramatičarja ni posrečilo v celoti! In se nikomur ne bi! Zato je bolje, da opustimo take dramatičarje, ki že vnaprej ne obetajo ali pa so tvegave, da jim za las premalo sila upihne lučko življenja.

Igralci pa so bili kljub mozaični zgodbi in lirski snovi zelo dobri. Ponokod je mo-

tila kričavost, drugod prehudo zahajanje v smešnost, kar je oboje motilo osnovno ubranost dela. Motili so tudi skupinski prizori, ki so bili vse prej kot v Tavčarjevem duhu. Kazalo bi jih črtati, saj nič ne prispevajo, pač pa precej podro. Tudi nekaj drugih dogodkov bi kazalo črtati ali preurediti (vasovanje), ker so živo nasprotje, če ne kar nedovoljeno ponarejanje Tavčarja. V dramatičarji pač ni mogoče podati vse povesti. V to se mora dramatičar že spočetka vdati in imeti srce za pridovno črtanje. Bolje spustiti ves prizor, samo da je celotni uspeh bliže Tavčarju, kakor pa lepota na pisateljevi besedi in - zgrešiti vse.

Ob prvi predstavi letošnje sezone si je Državno gledališče v Ljubljani na prvo stran svojega gledališkega lista zapisalo lepe besede, za katere naj zvedo vsi, ki jim je gledališče drago: »Naše gledališče je tesno in iskreno povezano z našim narodom, z njegovim življenjem in hoteljem. Vsa večja dogodek med nami je vidno odjeknil tudi v našem gledališču, včasih podzvestno, včasih pa v močni veri, v trdnem upanju in nepremagljivi ljubezni... To sozvočje, ki nam je vsem potrebno, naj ostane tudi v sedanjih sezonah tako čisto in neskaljeno, kot je bilo do sedaj.«

Ob slovesnem odprtju gledališča ne bi rad obupal žalostnih spominov. Recimo, da je bilo tako, kakor je zapisano. Toda eno si želimo: Da se Drama vsaj v prihodnje drži svojih besed. Zapisala jih je, torej v zanje, v pa zanje tudi slovensko ljudstvo.

-om-

Dve, tri iz lokalne kronike

V sredo popoldne so se primerila še druga smrtna nesreča. Na Višu na glavni Tržaški cesti tam pri bloku je neki tovorni avto povozil do smrti 44letno ženo zavarnega uradnika gospo Franciško Čučovo. K nesreči na Jegličevi cesti nam dodatno poročajo, da je bila od tramvaja povozena 72letna vpokojena učiteljica g. B. Ivanka Svetličeva, stanujoča na Taboru 5. Včeraj, v četrtek, okoli 10 dopoldne je tramvaj povozil brezposelno delavko 41letno Antonijo Košeninovo, stanujočo v Novih Jaršah. Košeninova je dobila poškodbo po životu in glavi.

Na Bregu 6 stanujoči in v protezni delavnici zaposleni mizar Rudolf Dimnik, star 55 let, je včeraj padel na hodniku Pred škofijo. Poškodovan si je desno nogo.

Hčerka trgovskega pomočnika, 12letna Nada Vidrihova, je padla s kolesa in se hudo poškodovala po glavi.

12letni dijak Srečko Bergant je v sredo na Golovcu nabiral kostanj. Spelzal je na kostanjevo drevo. Nesreča je hotela, da je padel z drevesa in si zlomil levo roko. Vsi ponesrečeni so bili sprejeti na kirurški oddelki splošne bolnišnice.

Sedanje vreme je prav ugodno za gobe. Mnogi jih marljivo nabirajo po dostopnih gozdnih, rožniških in drugih gozdovih. Zelo mnogo gob, zlasti maslenk, je v dravelskih gozdovih. In od tam jih na trg prinašajo dekleta. Maslenke, ki jih je treba pred pripravo lepo očistiti in jim eneti s klobuka kožo, prodajajo na trgu po 4-5 lir liter. Trg je z njimi vsak dan dobro založen.

Ljubljanska univerza je nekako pred 5 leti kupila veliko vrtnarijo od vrtnarja Simenca za okoli 1 milijon dinarjev. Lepo urejena vrtnarija se je nahajala na levem bregu Gradaščice v bližini kopališča Kolozijske. Z vrtnarja Simena je uredil mnoge predele za gojitve raznega eksotičnega in drugega rastlinstva. Univerza je vrtnarijo kupila za prihodnjo leto, ki naj bi tam uredil rastlinski oddelki. Pozneje je univerza 6. novembra 1940 kupila od Ljubljanske kreditne banke še dve k tej vrtnariji meječi parceli, in sicer št. 145-6 in 143-45 vrt k. o. Gradiško predmetje v skupni izmeri 1632 kv. m za 495.000 din. Kvadratni meter je bil po 300 din. Kupna pogodba je bila takrat poslana v Beograd vojnomu ministrstvu v odobritev. V aprilskem bombardiranju leta 1941 je bila tudi ta kupna pogodba med drugimi listinami uničena. Sedaj šele je zemljiška knjiga mogla izvesti prenos lastninske pravice na univerzo, ko je bil preskrbljen duplikat pogodbe.

Pokrajinska uprava sporoča

Nabiralno akcijo za domobrance smejo izvrševati samo osebe, pooblašene s posebnimi pooblastili, ki nosijo podpis gosp. šefa pokrajinske uprave.

TOMAZIC-BERANEK
Botra Uila

110.

Mimo lesenih hiš in hlevov je počasi stopal skozi drago mu vas proti zidanemu župnišču, ki je stalo pod cerkvenim bregcem. Pred župniščem se je malo ustavil, se ozrl na belo cerkev in se prekrizal, nato pa vstopil v veliko in temno vežo. Tu je boječe povprašal za gospodom župnikom:

»So doma?«
S konca lope se je oglasil blag možki glas:

»Kar naprej po hodniku!«
Stari pastir je tiho stopal po zribanih deskah, dokler ni na svoji levi zagledal priprtih vrat; rahlo je potrkal in odprl vrata v župnikovo pisarno.

111.

Htinski župnik je starega pastirja povabil k sebi v pisarno ter ga vprašal:

»Kaj bi pa ti rad?«
Pastir se je malo obotavljal, župnika še enkrat lepo pozdravil, nato pa ga za-

»Lepo jih prosim, da bi pogledali v one bukve, če v njih kaj piše o pokojni gradiški drvarici!«

»Čemu bi pa to želel zvedeti?«
»Da vam po resnici povem: gradiška drvarica je bila moja mati!«

»Bova precej pogledala!« je dejal župnik ter odprl staro krstno knjigo in v njej začel iskati.

etstvu v odobritev. V aprilskem bombardiranju leta 1941 je bila tudi ta kupna pogodba med drugimi listinami uničena. Sedaj šele je zemljiška knjiga mogla izvesti prenos lastninske pravice na univerzo, ko je bil preskrbljen duplikat pogodbe.

Poglavje iz knjige o narodnih škodljivcih

Ljubljana, 15. oktobra.

V knjigi, ki je v njej nadrobno popisano življenje tudi naše majhne velike Ljubljane v vojni, je med drugimi tudi poglavje »O narodnih škodljivcih«, poglavje, ki prizadeva zbirati ne dela niti malo časti. Silno žalostno je, in prav zato se ta »Crna knjiga« Ljubljane vprav pri njem tako rada odpira. Vsek dan jo prebirata oba, narodni škodljivci in oškodovanec, čeprav seveda s čisto nasprotnimi občutki. Prvi išče v omenjenem žalostnem poglavju vedno novega nadaljevanja, vedno znova kuje narče, kako bi si na račun »malih« ljudi prilagabil še več kakor si je že, drugi pa si obupno išče poti, kako bi se iztrgal iz čedalje bolj grabežljivih krempljev izžemalcev, a pomagati si iz te stiske ne more, ker je preslab, po žepu preslab, da bi nasilil odesuško strast veržnikov in črnoborzičancev, ki jih vojna ne samo ni prav nič prizadela, temveč jim je le ugodna prilika za naglo obogatitev, pa čeprav vsi drugi od lakote pomro.

Ali tem narodnim škodljivcem, tem krvošesom lastnih ljudi res ni mogoče zaviti vratu? Dokler je bila oblast v Ljubljani v rokah tistih, ki so v svojo knjigo zgodovine pisali samo »strani slave«, čeprav so pri tem celo nad lastnim narodom, kaj šele nad tujim, kakor smo bili zanje mi, zagrešili največji zločin, kar si jih je mogoče misliti, — da, dokler je bila v Ljubljani takšna oblast, res ni bilo mogoče drugače, saj je ta oblast sama dajala lep zgled, kako se da živeti na račun drugih, poštenih ljudi. Sami so na debelo verižili in se potikali na skrivaj po temi črni trga. — Kar zaspali so nas z vedno novimi predpisi, odloki in odredbami o pobljanju erne borze, da bi jih naš mali svet imel za največje dobrotnike in zaščitnike. Kjer bi bilo treba narediti naglo red, so zaradi svojih lastnih koristi naredili nered, tudi na polju razdeljevanja živil, in zato res ni čudno, če je domače verižnike in črnoborzičance navdal ne strah, temveč le še večja korajža, da so začeli še bolj odirati svojega lastnega človeka in bi ga najbrž tudi stekli s kože, če ne bi kar čez noč izgubili svojih zaščitnikov pri oblasteh. Tudi v tem je narod res izkazal »uslugov«, ki je ne bo kaj kmalu pozabila, vsaj tista Ljubljana ne, v katere obrambo so te vrstice napisane.

Prijatelj, ki mu vojna z udarci ni prizanašala in mu je najhujšega zadala s tem, da mu je vzela zdravje, mi je pravil neverjetne stvari. Fant je hudo bolan in ima po vseh pravih pravico do dodatne nakaznice za meso. Ko je prinesel vsa potrebna zdravniška svedčevala, so mu nakaznico za meso tudi dali. Zdal sem rešen, si je mislil, zakaj po zdravniških navodilih bi moral jesti dosti mesa, ker so mi druge stvari prepovedane. Z izkaznico je šel k mesarju, ki so ga bili izbrali, da bo pro-

dajal meso za bolnike trikrat na teden, v ponedeljkih, sredo in ob sobotah. Nekaj časa je šlo vse v redu, potem pa se je začelo. Prijatelj, ki je sam hodil po meso, mi je pravil, da je mesar kmalu začel odpravljati bolnike na ta način, da jim je nametljal nekaj šare, po večini pa same kosti, češ, bolniki naj jedo »župco«, potem pa je počasi, vsak teden najprej enkrat, potem dvakrat in nazadnje vse trikrat zmanjkalo tudi kosti. Na Prevodu pa so bolniki, ki so šli vprašati, če mesar res tisti teden ni dobil nobenega mesa zanje, zvedeli, da to ni res. — Mesarju, ki je bolnikom namenjeno meso prodajal na črni borzi najprej po 60, potem po 70, in nazadnje po 80 lir za kg, se kljub temu ni nič zgodilo. In zgodilo se mu ni nič niti drugi, niti tretji teden, čeprav je bolnike odslavljal brez mesa, na črni borzi pa si ga dobil, kolikor si hotel. Za koga so mu ga neki na Prevodu dali, če ne za bolnike? In če mu ga niso dali, kje ga je neki mogel na dovoljen način dobiti? Uganjal je in še uganja najzlobnejše verižništvo, bolniki pa za Ljubljano vse dopoldne čakajo na — konja...

V tem žalostnem poglavju je tudi odstavek o peklih. Pa niar mi ne reče, da sem ovaduh. Tistih, ki delajo pošteno, tako in tako nimam v mislih. Prizadeti pa naj zahvalijo Boga, da jih ne imenujem, vsaj nekaterih. Hočem povedati tole: Po časopisih je vsa javnost obveščena, kakšno moko so peki in trgovci zadnjič dobili, in vsi smo se razveselili, da bo odslej kruh boljši, kakor je bil. Tega zboljšanja pa so deležni le tisti, ki imajo srečo, da nalete na poštenega peka ali trgovca. Ali se vam mar ne zdi čudno, da dobite pri enem peku dosti lepši kruh, kakor pa so ga prej pekli, ko je bilo mešanje moke sicer po zakonu strogo določeno, na drugi strani pa bi človek mislil, da tudi najstrožje zaščiteni, — pri drugem pa še slabšega kakor prej, ko peki bele moke sploh niso dobivali. Nekdo mi je celo pripovedoval, da so se bili peki in trgovci med seboj domenili, da bodo enotno moko presejavali in belo potem prodajali po 45 lir za kg, med ostalek pa namešali koruzne ter iz te dokaj slabše mešanice pekli kruh za rajo. Tudi po pekarijah vedno bolj smrdi, prav tako kakor po mesnicah, in zadnji čas je že, da se malo prezračijo...

Včeraj smo brali v časopisu, kako so dvema takima narodnima škodljivcem z Gorenjskega stopili na prste. Prvega so zaradi prehudega verižanja in prepovedanih kupčij obsodili na smrt, drugega pa na smrtno ječo. Upamo, da so to brali tudi ljubljanski mesarji, peki in trgovci ter da jim je šlo do srca...

Se enkrat: tisti, ki se čutijo prizadete, naj mi nikar ne rečejo, da sem ovaduh. Tudi naj ne mekušajo mazati z očitkom: »Brat brata...« ker jim bom sicer moral odgovoriti le, da »žrtve morajo biti...«

Lepo pripravljena je v četrtek 14. oktobra 1943 v Ljudski kuhinji umrla gospodinja vzorne zvestobe

ANA VODE

Velike množice jo bodo imele v lepem spominu, ona pa je blažena, da si je v trinaštridesetletnem zvestem delu zaslužila srečo, kakršne svet ne premore.

Obiskati jo moremo še v Marijini kapeli na Žalah, od koder bo pogreb k Sv. Križu v soboto ob 3. popoldne.

Ljudska kuhinja

Slovenske vojaške pesmi

ki so današnjemu času najbolj primerna glasba, bodo v nedeljo, 17. t. m., ob 5 popoldne zapeli na glasbeni prireditvi v franciskanski dvorani prizadevni in mnogo obetajoči Vol. Franciskovi Križarji.

Tako kupite

»LADJE«

drugo »Svetovo« knjigo, ki na lep, bogato ilustriran način opisuje pomorstvo in ladje
Knjiga vas bo zelo navdušila!

Ljubljana

Koledar

Petek, 15. vinotoka: Terezija Velika, devica in opatica; Avrelia, devica; Bruno, škof in mučenec.

Sobota, 16. vinotoka: Marijina čistost; Viktor III., papež; Hedvika Poljska.

Obvestila

— Preglejte in prepričajte se, če je vaše orodje in oprema za protiletalsko zaščito na svojem prostoru in tudi v uporabnem stanju!

»Kaj se boš umikal, saj se ti bo škal sol-daki stani!« je ena izmed vojaških pesmi, ki jih bodo zapeli in zaigrali Veliki Franciskovi Križarji. Glasbeno prireditev bo v nedeljo, 17. oktobra, ob 5 popoldne v franciskanski dvorani. Vstopnice dobite v predprodaji pri stiličijah, v nedeljo pa pri blagajni.

Šolska sporočila

— Na II. ženski realni gimnaziji v Ljubljani se bo začel pouk za razrede II.—VI. v ponedeljek, 18. oktobra. Učenke teh razredov naj se zberejo v ponedeljek, 18. oktobra, ob 12.45 v avli meščanske šole na Viču, kjer se jim odkažejo učilnice.

Državno gledališče

Drama:

Petek, 15. oktobra: Zaprtro.
Sobota, 16. oktobra, ob 16: »Kovarnstvo in ljubezen«. Red Prii.

Nedelja, 17. oktobra, ob 14: »V Ljubljano jo dajmo!« Izven. Cene od 18 Lir navzdol.
— ob 17: »Cvetje v jeseni«. Izven. Cene od 22 Lir navzdol.

Opera:

Petek, 15. oktobra: Zaprtro.
Sobota, 16. oktobra, ob 16: »Prodana nevesta«. Otvoritev operne sezone. Izven. Cene od 32 Lir navzdol.

Nedelja, 17. oktobra, ob 16: »Madame Butterfly«. Izven. Cene od 32 Lir navzdol.

G. Pevsner:

Dvojno življenje Evna Azeva

I. Začetki čudne življenjske poti

Trinaštega maja 1903 zvečer je na železniški postaji Kijev II iz vlaka, ki je pripeljal iz Ute, stopil mlad, elegantno oblečen človek. Pod pazduho je nosil torbo, na glavi pa čepico s ščitnikom. Na čepici je imel znamenja inženirskega poklica, kakor je to bilo običajno pri vseh ruskih državni in javnih nameščencih.

Postajna ploščad je bila skoraj docela prazna in zapuščenca. Edino pri izhodu je stala majhna skupina ljudi, ki se je zdelo, da nekoga čakajo.

Mlad inženir je z drugimi potniki vred krenil proti izhodu. Ko je bil na cesti, se je obrnil in zagledal, da se je tudi mala skupina ljudi, ki so prej čakali pri vratih, premaknila in odpravila po cesti.

Stopil je nekaj korakov naprej, potem se je znova obrnil. Zazdalo se mu je, da ga zasledujejo. Ustavil se je pri bližnji stojnici, kjer so prodajali razne plinče, ter si naročil limonado. Oni ljudje so bili zdaj čisto blizu njega, a se zdaj ni maral obrniti, da bi bil videl, kakor in kaj.

Slušal pa je, da je nekdo iz tiste skupine tovarišem dejal:

»On je!«
Ta trenutek je pripeljala mimo kočija. Popotniki, ki se ni bil popil limonado, je v naglici vrgel na mizo nove, se bliskoma obrnili in planili proti kočiji, da bi skočili nanjo. Oni drugi so vsi pritisnili za njim in nekaj časa tekli za kočijo in ga trdno zgrabili. Potem so dobili drugo vožnjo, naložili neznanca nanj ter se odpeljali.

Ljudje, ki so hodili po cesti, so se

ustavljali ter začuden gledali za nenavadni lov. Takoj se jim je zazdela, da so agenti Ochrane, cesarske skrivne politične policije, zdaj ujeti težko ribo.

Kočija z ujetnikom je naglo peljala po ulicah ter se ustavila pred orožniškim poveljništvo. Neznanka so takoj preiskali ter ga začeli spraševati.

V žepu je imel potno dovolilnico, napisano na ime Rod. V torbi je nosil šop papirjev, med njimi rokopis članka, namenjenega za list »Revolucionarna Rusija«.

Neznance je besnel zaradi tega, ker so ga prišli, ter je odločno ugovarjal zaradi takega nasilja. Ko so ga spraševali, je dejal, da se piše Rod, vsa druga pojasnila pa je odklonil.

Toda na načelnika Ochrane to neznančovo ugovarjanje ni prav nič vplivalo. Pri priči ga je razkrinkal in mu v brk povedal, da se ne piše Rod, temveč Gregorij Geršun, rojen v Šavilju leta 1870, da je nekdanji študiral na vseučilišču v Kijevu ter da je znan prevratnik in terorist, ki ga oblasti že dolgo iščejo. V članku, ki so ga dobili pri njem, je prijetel Geršun natančno popisoval nedavni atentat na guvernerja v Ufi, Bogdanoviča.

Osumljenec je na vso to molčal ter ni maral odgovoriti na nobeno vprašanje, ki so mu ga zastavili.

Naslednje jutro so ga v verigah in močno zastraženega naložili na vlak ter ga odpeljali v Petrograd.

Gregorij Geršun, človek, čigar prijete je poteklo tako dramatično, kakor smo videli prej, je bil do tega trenutka idejni in dejanski voditelj slovitga »bojnega odseka« pri ruski socialno revolucionarni stran-

ki. »Bojni odsek« je organiziral atentate in umore vidnih ruskih državnih zastopnikov po nalogu stranke, ki je v takih dejanjih, v terorizmu, organiziranem in premišljenem ter do zadnje podrobnosti hladnokrvno in neusmiljeno izvajanjem videla glavno orodje za sprožitve množične revolucije, katero je imela v svojem programu zapisano kot končni cilj.

Ljudje, ki so se zbirali v tej stranki, in ki so delali v »bojnem odseku«, so bili deloma bolni zagrenjeni, deloma fanatični zaverovanci, deloma zločinci, ki so s pomočjo revolucionarne ideologije hoteli doseči zadostitev svojim pokvarjenim, morilskim nagonom. Med njimi so bili pogosto najhujši in najbolj fanatični sinovi bogatega meščanstva in celo potomci plemenskih rodbin — podobno, kakor smo doživeli štrideset let pozneje pri njihovih slovenskih učencih, ki so svoje ruske vzornike posnemali v najmanjših podrobnostih, kakor bomo med odvijanjem te zgodbe imeli večkrat priliko ugotoviti.

Za načelnika »bojnega odseka«, najstrašnejše nasilniške organizacije v evropski zgodovini, s katero lahko po brezobzirni okrutnosti in hladnokrvnosti atentatorjev tekmuje samo slovenska OF, so postavili v začetku Gregorija Geršunja.

Prva naloga, ki jo je novi poglavar zaupal »bojnemu odseku«, je bil umor tedanjega ruskega notranjega ministra Spigajna, ki so ga revolucionarji obsodili na smrt, ker je po svoji uradni in rodoljubni dolžnosti zadržal študentovske nemire v Petrogradu leta 1900 in 1901. Za morilec je Geršun določil Stefana Balmašova, mladega fanta iz plemiške rodbine v Arhangelsku, ki je bil voditelj socialistov v Kijevu!

S Spod. Stajerskega

V Mariboru so se poročili: Lovro Fabič in Katarina Polanc, Henrik Deutschmann in Gertruda Böhm, Stefan Mörtl in Kristina Fras, Franc Viznovič in Henrika Semban, Henrik Breznik in Matilda Gabrovec, Miha Drole in Marija Rojht, Jože Majerič in Alojzija Aratnak, Viljem Zupančič in Neža Petrovič, Aleksander Zivko in Alojzija Sovinčeva, Lojze Kmetič in Stefa Gselmann, Ivan Verniga in Alojzija Kacijan, Ferdinand Zobe in Emilija Bizjak, Franc Znidar in Marija Vrabl, Ivan Gregorčič in Magdalena Bedenik.

Naslednja knjiga Slovenčeve knjižnice bo ena najlepših katoliških književnih umetnin zadnjega desetletja, delo slovite pisateljice Gertrude le Fort

»VERONIKIN PRT«

Knjiga bo izšla prihodnji teden!

Kupujte že izšli knjige!

»Mlada Breda«

spisal Ivan Pregelj — in pa

»Raymonda«

spisal Henry Bordeaux.

V Ptuj so se poročili: Konrad Voda in Neža Vilnik, Ludovik Zvinšek in Kristina Knap, Lojze Steger in Olga Turk, Michael Schabeder in Gertrude Brmež, Ivan Plajšek in Kati Gradišnik, Friderik Voda in Angela Berličeva, Ladislav Senarž in Silva Kogej, Lojze Majerič in Ivanka Rožič. — Umrla pa so: Gertrud Markeš, Ivan Potočnik, Ivan Rižer, Elizabeta Brendič, Jože Popušek, Ivan Rošker, Fuchs o. V., Jože Majcen, Franc Jensenko, Rozalija Debiška, Katarina Prosenek, Genovefa Dobiška, Barbara Zelenik, Marija Potočnik, Jože Zupančič in Walter Geiser.

Pri Novorossijsku je padel 23letni Celjan, Kaver Jerič, sin posojilničnega ravnatelja.